

Arbeidsmarkt

Het **Kenniscentrum UWV** bericht over de participatie op de Nederlandse arbeidsmarkt. Het beeld van de arbeidsmarkt is iets positiever in 2010 dan in 2009. De werkloosheid is in 2010 licht gedaald. Het aantal banen is iets toegenomen, maar het aantal ontstane vacatures groeit nog niet hard. Het aantal WIA-uitkeringen is in 2010 met 21 procent toegenomen. Werkgevers zijn bereid om vaste werknemers met beperkingen binnenboord te houden, maar bieden minder kansen aan buitenstaanders met beperkingen. Bij zeven procent van de instroom in de Wajong in 2010 is er sprake van een eerste diagnose ADHD. Van de jongvolwassenen met ADHD komt één op de zes in de Wajong.

Kenniscentrum UWV (2011) *UWV Kennisverslag 2011-1*. Amsterdam: Kenniscentrum UWV.

Financieel systeem

Beck onderzoekt voor het **European Banking Center** de relatie tussen de ontwikkeling van het financieel systeem en economische groei. De onderzoeker concludeert dat de ontwikkeling van het financieel systeem voor de groei van economieën gebaseerd op natuurlijke hulpbronnen net zo belangrijk is als voor andere economieën. Tegelijkertijd concludeert de onderzoeker dat de meeste economieën gebaseerd op natuurlijke hulpbronnen een minder ontwikkeld financieel systeem hebben. Voor de ontwikkeling van deze economieën acht de onderzoeker het daarom van belang dat er meer aandacht wordt besteed aan het verdiepen en verbreden van de financiële systemen.

Beck, T. (2011) *Finance and oil. Is there a resource curse in financial development?* *European Banking Center Discussion Papers*, 2011(004).

Netwerkinvesteringen

Henze *et al.* onderzoeken voor **Tilec** de effecten van verschillende reguleringsmodellen op het efficiënt uitbreiden van netwerkcapaciteit van monopolistische netwerkbedrijven zoals beheerders van gas- of elektriciteitsnetwerken. *Price-cap*-regulering geeft de netwerkbeheerder een sterke prikkel tot het laag houden van marginale kosten, maar geeft minder sterke prikkels voor capaciteitsuitbreiding dan *rate-of-return*-regulering. De onderzoekers komen tot de conclusie dat *price-cap*-regulering, op dit moment de meest gangbare reguleringsvorm in Europa, de beste manier is om via regulering efficiënte investeringen in netwerkcapaciteit te stimuleren.

Henze, B., S.N. Noussair en B. Willems (2011) *Regulation of network infrastructure investments. An Experimental Evaluation*. *Tilec Discussion Papers*, 2011(019).

Vrijwillig

Voor het **Tinbergen Instituut** onderzoeken Beetsma *et al.* de mogelijkheid van een vrijwillig pensioensysteem met intergenerationele risicodeling op basis van het omslagstelsel. Pensioenstelsels op omslagbasis, waarbij de pensioenen worden betaald uit de premies van huidige werknemers, zijn doorgaans gebaseerd op verplichte deelname van participanten. De onderzoekers tonen in hun onderzoek aan dat een vrijwillig systeem in een situatie van stabiele financiële markten en lage risicoaversie van deelnemers onhoudbaar is. Indien risicoaversie en de volatiliteit op financiële markten echter relatief hoog zijn, resulteert een vrijwillig stelsel op omslagbasis in dezelfde intergenerationele deling van risico's als een stelsel op basis van verplichte deelname.

Beetsma, R.M.W.J., W. Romp en S.J. Vos (2011) *Voluntary participation and intergenerational risk sharing in a funded pension system*. *Tinbergen Discussion Papers*, 11(056).

Kennis

Alessie *et al.* onderzoeken voor **Netspar** de effecten van financiële kennis op de verwachtingen omtrent en de voorbereiding op pensioenontvangsten van werknemers. De onderzoekers concluderen dat in de periode 2005–2010 meer mensen zich bewust zijn gaan bezighouden met planning van hun pensioen. Maar deze bewustwording leidt niet altijd tot realistische verwachtingen omtrent en voorbereiding op het pensioen. Met name de mensen met weinig financiële kennis zijn slecht voorbereid op hun pensioen. Zij verwachten met te veel zekerheid te hoge pensioenuitkeringen in de toekomst. Mensen met meer financiële kennis tot hun beschikking blijken realistischere verwachtingen te hebben omtrent toekomstige pensioenuitkeringen en de risico's hieromtrent.

Alessie, R., M. van Rooij en A. Lusardi (2011) *Financial literacy, retirement preparation and pension expectations in the Netherlands*. *Netspar Discussion Papers*, 2011(013).

Herstel

Abiad *et al.* onderzoeken voor het **IMF** het fenomeen waarbij economische groei optreedt zonder dat de kredietverlening meegroeit. De onderzoekers concluderen dat kredietloos herstel optreedt na één op de vijf recessies. Productiegroei ligt in deze herstelperiodes gemiddeld een derde lager dan bij herstelperiodes waarbij ook de kredietverlening meegroeit. In kredietloze herstelperiodes leveren investeringen een buitenproportioneel lagere contributie aan het economisch herstel dan in een normale herstelperiode. Productiviteit en kapitaalverdieping hebben in een dergelijke herstelperiode juist een bijzonder hoge impact op het herstel. De onderzoekers geven verder aan dat het uitblijven van de groei van kredietverlening zowel een ongezonde banksector als een overgefinancierde niet-financiële sector als oorzaak kan hebben. Beide oorzaken vragen om een verschillende beleidsreactie.

Abiad, A., G. Dell'Ariccia en B. Li (2011) *Creditless recoveries*. *IMF Working Papers*, 2011(58).

Innovatie

Volbeda en Jansen onderzoeken voor **Inscope** het innovatievermogen van Nederlandse bedrijven. De onderzoekers concluderen dat bedrijven op het moment beduidend minder nieuwe producten en diensten ontwikkelen dan een jaar geleden. Investerings in sociale innovaties als slimmer werken, dynamisch werken en flexibel organiseren zijn echter fors toegenomen, hoewel Nederland nog achterloopt op de koplopers op dit gebied. Daarnaast concluderen de onderzoekers dat sociaal-innovatieve bedrijven beter presteren op innovatie, productiviteit, groeiend marktaandeel en andere prestatieparameters dan niet-sociaal-innovatieve bedrijven. Sociaal-innovatieve bedrijven hebben ook meer tevreden medewerkers en investeren meer dan twee keer zo veel in onderzoek en ontwikkeling dan niet-sociaal-innovatieve bedrijven.

Volbeda, H. en J. Jansen (2011) *Erasmus Concurrentie en Innovatie Monitor 2010-2011*. Rotterdam: Inscope.

Werkloosheid

Van Huizen en Plantenga onderzoeken voor het **Tjalling C. Koopmans Instituut** de effecten van een invoering van werkloosheidsrekeningen ter vervanging van de huidige werkloosheidsverzekeringen. Bij deze rekeningen sparen werknemers verplicht een bepaald percentage van hun inkomen. Indien de werknemer werkloos wordt, kan hij het gespaarde bedrag gebruiken om in zijn inkomen te voorzien. Anders kan een werknemer het gespaarde geld gebruiken als aanvullend pensioen. Eerdere literatuur beargumenteerde dat een dergelijk systeem een drastische verlaging van werkloosheid kan bewerkstelligen doordat het aanzet tot het vinden van werk. De onderzoekers concluderen dat dit effect nauw samenhangt met de voorkeuren voor huidig en toekomstig inkomen. Als mensen veel waarde hechten aan de hoogte van hun pensioen zullen zij een sterke prikkel tot het vinden van werk ervaren.

Huizen, T. van, en J. Plantenga (2011) *Labour market effects of unemployment accounts: insights from behavioural economics*. Tjalling C. Koopmans Research Institute Discussion Papers, 2011(07).

Discriminatie

Bosch *et al.* onderzoeken voor **IZA** middels een veldexperiment of immigranten in Madrid en Barcelona worden benadeeld bij het verkrijgen van een huurwoning. De onderzoekers concluderen dat in wijken waar weinig immigranten wonen een potentiële huurder met een buitenlandse naam een dertig procent lagere kans heeft om een huurhuis te bemachtigen dan een, verder gelijke, potentiële huurder met een autochtone naam. Dit verschil verdwijnt indien er in een wijk meer dan vijftig procent immigranten wonen. De onderzoekers concluderen dat discriminatoir gedrag in de markt voor huurhuizen bijdraagt aan de geografische etnische segregatie die men in grote steden observeert.

Bosch, M., M.A. Carnero en L. Farré (2011) *Rental housing discrimination and the persistence of ethnic enclaves*. IZA Discussion Papers, 5583.

Crisishulp

Teulings *et al.* onderzoeken voor het **CPB** de risico's voor Nederland verbonden aan de hulp die Nederland geeft aan landen als Griekenland, Portugal en Spanje. Als de schulden van deze landen te groot blijken om te worden afbetaald dan is het blijven eisen van volledige terugbetaling nadelig voor Nederland omdat het de groeiperspectieven van het probleemland te veel schaadt. Daardoor neemt de uiteindelijke aflossing op de schuld af. Een verlaging van de schuld voorkomt dit en kan daarom in ieders voordeel zijn. Om de kosten van een dergelijke herstructurering voor overheden minimaal te houden, moet volgens de onderzoekers de Europese bankensector snel gezond gemaakt worden en moet er snel duidelijkheid komen over een mechanisme dat herstructurering van staatschulden mogelijk maakt.

Teulings, C., M. Bijlsma en J. Lukkezen (2011) *Nederland en de Europese schulden crisis*. CPB Policy Brief, 2011(03).

Onderwijs

Lavy onderzoekt voor het **NBER** de effecten van verschillende onderwijssystemen op de resultaten van leerlingen in het basis- en middelbaar onderwijs in Israël. Het traditionele onderwijs, gericht op het bijbrengen van kennis en begrip heeft een sterk positief effect op de test scores. Nieuwe onderwijsmethoden, meer gericht op het bijbrengen van analytische en kritisch beschouwende vaardigheden, hebben ook een sterk positieve invloed op de resultaten van leerlingen. Het traditionele onderwijsmodel heeft het meeste effect als het intensief wordt toegepast in de klas, het moderne onderwijsmodel juist als het met terughoudendheid wordt toegepast. De effecten van het toepassen van verschillende onderwijsmodellen zijn veel sterker dan de effecten van het reduceren van klassengrootte, het verhogen van het aantal lessen of het verhogen van het opleidingsniveau van leraren.

Lavy, V. (2011) *What makes an effective teacher? Quasi-experimental evidence*. NBER Working Papers, 16885.

Regulering

Shi en Werker onderzoeken voor de **Duisenberg School of Finance** de kosten en baten van *Value-at-Risk*-regulering (VaR) bij institutionele beleggers. Met name bij pensioenfondsen heeft de VaR-regulering een veel kortere horizon dan de investingshorizon van het beleggingsfonds. De onderzoekers stellen dat deze regulering de pensioenfondsen behoedt voor grote verliezen als het investeringsklimaat verslechtert, maar hen ook beperkt in hun mogelijkheden om van opgaande markten te profiteren. De onderzoekers tonen aan dat de kosten van dergelijke kortetermijnregulering groter kunnen zijn dan de opbrengsten.

Shi, Z. en B.J.M. Werker (2011) *Economic costs and benefits of imposing short-horizon value-at-risk type regulation*. DSF Working Papers, 2011(17).